

**EDAK un EDAU kopīgais
atzinums 04/2021 par
priekšlikumu Eiropas Parlamenta
un Padomes regulai par
sadarbspējīgu vakcinācijas,
testēšanas un pārslimošanas
sertifikātu izdošanas,
verifikācijas un akceptēšanas
satvaru nolūkā atvieglot brīvu
pārvietošanos Covid-19
pandēmijas laikā (digitālais zaļais
sertifikāts)**

Versija 1.1

2021. gada 31. marts

Versiju hronoloģija

Versija 1.1	2021. gada 8. aprīlis	Nelielas redakcionālas izmaiņas
Versija 1.0	2021. gada 31. marts	Kopīgā atzinuma pieņemšana

SATURS

1.	PRIEKŠLIKUMU KONTEKSTS.....	4
2.	KOPĪGĀ ATZINUMA TVĒRUMS	5
3.	SĀKOTNĒJIE APSVĒRUMI.....	6
4.	VISAPTVEROŠA TIESISKĀ REGULĒJUMA NEPIECIEŠAMĪBA.....	8
5.	KONKRĒTAS PIEZĪMES SAISTĪBĀ AR DATU AIZSARDZĪBU	11
5.1.	Vispārīgas piezīmes	11
5.2.	Persondatu kategorijas	12
5.3.	Atbilstīgu tehnisku un organizatorisku privātuma un drošības pasākumu pieņemšana saistībā ar priekšlikumu	12
5.4.	Datu pārziņu un datu apstrādātāju identifikācija	13
5.5.	Pārredzamība un datu subjekta tiesības.....	13
5.6.	Datu glabāšana.....	14
5.7.	Datu nosūtīšana starptautiskā mērogā.....	14

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU),

ņemot vērā 42. panta 2. punktu 2018. gada 23. oktobra Regulā 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK,

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018,

ņemot vērā 2021. gada 17. marta lūgumu sniegt Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja un Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas kopīgu atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (digitālais zaļais sertifikāts),

IR PIENĒMUŠI ŠĀDU KOPĪGO ATZINUMU.

1 PRIEKŠLIKUMU KONTEKSTS

1. Komisija 2021. gada 17. martā publicēja priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par **sadarbspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā** (digitālais zaļais sertifikāts) (“priekšlikums”). Priekšlikums un tā pielikums ir balstīti uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (“LESD”) 21. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru ikvienam ES pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs¹, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus.
2. Komisija 2021. gada 17. martā arī publicēja priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par **sadarbspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai likumīgi dzīvo dalībvalstu teritorijā** (digitālais zaļais sertifikāts) (“otrais priekšlikums”). Otrais priekšlikums ir balstīts uz LESD 77. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saskaņā ar kuru Savienība izstrādā politiku, kurā izklāstīti nosacījumi, ar kādiem trešo valstu pilsoņiem ir īslaicīga ceļošanas brīvība Savienības teritorijā.
3. Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) norāda, ka priekšlikumu **mērķis ir atvieglot tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanu Eiropas Savienībā Covid-19 pandēmijas laikā, izveidojot vienotu satvaru sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanai, verificācijai un akceptēšanai**; minēto sertifikātu nosaukums ir “digitālais zaļais sertifikāts”.

¹ Atsauces uz “dalībvalstīm” šajā dokumentā jāsaprot kā atsauces uz “EEZ dalībvalstīm”, savukārt atsauces uz “ES” jāsaprot kā atsauces uz “EEZ”.

4. Priekšlikumā ir minēts, ka vīrusa izplatības ierobežošanas nolūkā dalībvalstis noteikušas dažādus pasākumus, no kuriem daži, piemēram, iebraukšanas ierobežojumi vai prasības pārrobežu ceļotājiem ievērot karantīnu, ir ietekmējuši Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā². Tajā arī minēts, ka daudzas dalībvalstis ir sākušas vai plāno sākt vakcinācijas sertifikātu izsniegšanas iniciatīvas³.
5. **EDAK un EDAU arī norāda, ka saskaņā ar priekšlikumiem visām ES dalībvalstīm jāizmanto digitālā zaļā sertifikāta satvars un jāizdod sertifikāti, lai atvieglotu tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanu Eiropas Savienībā Covid-19 pandēmijas laikā.**
6. Komisija 2021. gada 17. martā, pamatojoties uz Regulas (ES) 2018/1725 ("EUDPR")⁴ 42. panta 2. punktu, lūdza EDAK un EDAU sniegt kopīgu atzinumu par priekšlikumu un otro priekšlikumu (kopā "priekšlikumi").

2 KOPĪGĀ ATZINUMA TVĒRUMS

7. Priekšlikumi ir īpaši svarīgi, jo tiem ir būtiska ietekme uz personu tiesību un brīvību aizsardzību attiecībā uz viņu persondatu apstrādi. **Šā kopīgā atzinuma tvērums attiecas tikai uz tiem priekšlikumu aspektiem, kuri ir saistīti ar persondatu aizsardzību, kas ir būtisks priekšlikumu aspekts.**
8. Skaidrības labad – tā kā otrais priekšlikums attiecas tikai uz to, lai nodrošinātu, ka ES dalībvalstis piemēro priekšlikumā paredzētos noteikumus trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo vai uzturas to teritorijā un kuriem ir tiesības ceļot uz citām dalībvalstīm saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, EDAK un EDAU sniegs savus ieteikumus, veltot galveno uzmanību priekšlikumam. Neraugoties uz iepriekš minēto, šajā kopīgajā atzinumā izklāstītās vispārējās piezīmes un apsvērumi pilnībā attiecas uz abiem priekšlikumiem.
9. Neiedziļinoties citos svarīgos ētiskos un sabiedriskos aspektos, kurus priekšlikums varētu ietekmēt pamattiesību ievērošanas ziņā, EDAK un EDAU uzsver, ka **ir ļoti būtiski, lai priekšlikums atbilstu Vispārīgajai datu aizsardzības regulai ("VDAR")⁵ un nekādā veidā nebūtu pretrunā tās piemērošanai.** Tas nepieciešams ne tikai juridiskās noteiktības labad, bet arī tādēļ, lai nepieļautu to, ka priekšlikums tieši vai netieši apdraud pamattiesības uz persondatu aizsardzību, kas noteiktas LESD 16. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("harta") 8. pantā.
10. Konkrēti, EDAK un EDAU šajā kopīgajā atzinumā norādīs uz jomām, kurās ar priekšlikumu jāpanāk lielāka saskaņotība ar ES datu aizsardzības regulējumu – arī tādēļ, lai nepieļautu juridisko nenoteiktību, kas rastos, ja minētās jomas netiktu aplūkotas pieņemtajos tiesību aktos.
11. EDAK un EDAU ir informēti par patlaban notiekošo likumdošanas procesu saistībā ar priekšlikumu un uzsver, ka tie visā šajā procesā ir gatavi sniegt abiem likumdevējiem turpmākus padomus un

² Sk. priekšlikuma 3. apsvērumu.

³ Sk. priekšlikuma 8. apsvērumu.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

ieteikumus un jo īpaši nodrošināt fiziskām personām juridisko noteiktību, kā arī persondatu pienācīgu aizsardzību attiecībā uz datu subjektiem saskaņā ar LESD, hartu un datu aizsardzības tiesību aktiem.

3 SĀKOTNĒJIE APSVĒRUMI

12. EDAK un EDAU atgādina, ka datu aizsardzība nav šķērslis cīņā pret pašreizējo pandēmiju⁶. Turklāt atbilstība datu aizsardzības tiesību aktiem palīdzēs palielināt iedzīvotāju uzticēšanos priekšlikuma radītajam satvaram. Vienlaikus EDAK un EDAU ierosina Komisijai **attiecībā uz priekšlikumu īstenot holistisku un ētisku pieeju, lai aptvertu visus jautājumus, kuri saistīti ar privātumu un datu aizsardzību, un – vispārīgā nozīmē – ar pamattiesībām**. Turklāt, kā iepriekš uzsvērts, visiem pasākumiem, kurus dalībvalstis vai ES iestādes pieņēmušas nolūkā cīnīties pret Covid-19 un kuri ietver persondatu apstrādi, ir jābūt balstītiem vispārējos **efektivitātes, nepieciešamības⁷ un proporcionalitātes⁸** principos⁹.
13. **Eiropadome** 2021. gada 25. februāra paziņojumā **aicināja īstenot kopīgu pieeju attiecībā uz vakcinācijas sertifikātiem**. Tā arī atzinīgi vērtēja to, ka ir pieņemti divi Padomes ieteikumi – par ceļošanu Eiropas Savienībā un par ieceļošanu tajā –, saskaņā ar kuriem var ieviest ierobežojumus, ievērojot **proporcionalitātes** un **nediskriminēšanas** principus un ņemot vērā pārrobežu kopienų īpašo situāciju¹⁰.
14. EDAK un EDAU uzsver, ka būtu skaidri jānošķir “vakcinācijas sertifikāts”, kas atbilst apliecinājumam, kurš izsniegts personai, kas saņēmusi vakcīnu pret Covid-19, no jēdziena “imunitātes sertifikāts”. Šajā sakarā mēs atzīmējam, ka šā kopīgā atzinuma sagatavošanas brīdī, šķiet, ir maz zinātnisku pierādījumu tam, ka Covid-19 vakcīnas saņemšana (vai Covid-19 pārslimošana) piešķir imunitāti un cik ilgi šāda imunitāte pastāv. Tāpēc digitālais zaļais sertifikāts būtu jāuztver vienīgi kā pārbaudāms, ar laika zīmogu apstiprināts faktiskās medicīniskās procedūras vai slimības vēstures pierādījums, kas atvieglos ES pilsoņu brīvu pārvietošanos, pateicoties šā sertifikāta vienotajam formātam visās dalībvalstīs. Tomēr mēs esam piesardzīgi, lai izdarītu secinājumus par imunitāti vai infekciozitāti, jo vēl nav pieejami konsolidēti zinātniskie atzinumi.
15. Līdzīgā kārtā EDAK un EDAU atgādina, ka Pasaules Veselības organizācija (“PVO”) savā 2021. gada 5. februāra dokumentā “Starpposma nostājas dokuments – apsvērumi par Covid-19 vakcinācijas apliecinājumu starptautiskajiem ceļotājiem”¹¹ paziņoja, ka [izcēlums pievienots] “(...) valstu iestādēm un pārvadājumu operatoriem **nebūtu jāievieš prasības, saskaņā ar kurām starptautiskiem ceļotājiem**

⁶ Sk. EDAK paziņojumu par persondatu apstrādi Covid-19 pandēmijas kontekstā. Pieņemts 2020. gada 19. martā.

⁷ Sk. paziņojumu “Pasākumu, kas ierobežo personas datu aizsardzības pamattiesības, nepieciešamības izvērtēšana: rīku kopums”, 2017. gada 11. aprīlis.

⁸ Sk. EDAU Pamatnostādnes par pasākumu, kas ierobežo privātuma un persondatu aizsardzības pamattiesības, proporcionalitātes izvērtēšanu, 2019. gada 19. decembris.

⁹ Sk. Pamatnostādnes 04/2020 par atrašanās vietas datu un kontaktu izsekošanas rīku izmantošanu saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, 4. punkts; sk. arī EDAK paziņojumu par persondatu apstrādi Covid-19 pandēmijas kontekstā, 2020. gada 20. marts.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2021/02/25/statement-of-the-members-of-the-european-council-on-covid-19-and-health-25-february-2021/>.

¹¹ <https://www.who.int/news-room/articles-detail/interim-position-paper-considerations-regarding-proof-of-covid-19-vaccination-for-international-travellers>.

kā nosacījums izceļošanai vai ieceļošanai ir jāpierāda Covid-19 vakcinācija, ņemot vērā to, ka joprojām ir daudz būtiska nezināmā par vakcinācijas efektivitāti vīrusa pārneses mazināšanā”.

16. Patlaban notiekošo diskusiju kontekstā EDAK un EDAU atzīst, ka šā kopīgā atzinuma pieņemšanas brīdī pastāv atšķirīgi viedokļi par potenciālo diskriminācijas risku, kas varētu rasties vakcinācijas sertifikātu izmantošanas rezultātā¹². Lai gan priekšlikums diskriminācijas riska mazināšanas nolūkā attiecas ne tikai uz vakcinācijas sertifikātiem, EDAK un EDAU uzsver to, ka **priekšlikumam nav pievienots ietekmes novērtējums**, kas sniegtu pamatojumu attiecībā uz to pasākumu ietekmi, kuri šobrīd tiek pieņemti, kā arī attiecībā uz **jau esošo, mazāk ierobežojošo pasākumu efektivitāti**.
17. Vienlaikus EDAK un EDAU arī atzīst, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā pašreizējā ārkārtas situācija ir radījusi reālus un būtiskus riskus gan brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanai dalībvalstu iekšienē, gan sabiedrības veselībai, kam par iemeslu ir tas, ka trūkst vienotas pieejas attiecībā uz sadarbspējīgiem sertifikātiem. Turklāt, kā norāda Eiropols, pastāv liels risks saistībā ar Covid-19 testa sertifikātu viltošanu un viltotu sertifikātu nelikumīgu pārdošanu¹³. Saskaņā ar priekšlikumu digitālais zaļais sertifikāts mazina šos riskus, jo tiek saskaņota dokumentācija un pieņemti vairāki ar to saistīti drošības pasākumi. Turklāt jāņem vērā, ka digitālā zaļā sertifikāta ieviešana nenovērsīs viltošanas risku, un tādēļ tā jāpapildina, pieņemot adekvātus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, kas nodrošina aizsardzību pret manipulācijām ar sertifikātiem un to viltošanu.
18. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, EDAK un EDAU atzīst priekšlikuma leģitīmo mērķi, proti, saskaņot dokumentāciju, kas saistīta ar digitālā zaļā sertifikāta izdošanu, verifikāciju un akceptēšanu Eiropas Savienībā ar nolūku padarīt iespējamu iedzīvotāju brīvu pārvietošanos starp ES dalībvalstīm. Tomēr turpmāk izklāstītie ieteikumi, kas attiecas tikai uz tiem priekšlikuma noteikumiem, kuri ir būtiski no datu aizsardzības viedokļa, tiek sniegti ar atrunu attiecībā uz patlaban notiekošajām zinātniskajām, juridiskajām un sabiedriskajām diskusijām.
19. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, priekšlikumā ir paredzēts digitālais zaļais sertifikāts, kura mērķis ir ņemt vērā dažādos apstākļus, ar ko saskaras ES iedzīvotāji un trešo valstu rezidenti, kuri likumīgi uzturas Eiropas Savienībā (vakcinētas, atveseļojušās un testētas personas statuss), tādējādi ļaujot izpildīt alternatīvās prasības, ko dalībvalstis var ieviest, lai atceltu tos ierobežojumus brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanai, kuri pieņemti Covid-19 pandēmijas apkarošanas nolūkā. Vienlaikus EDAK un EDAU lūdz Komisiju precizēt to, ka dalībvalstīm būtu jāakceptē visi trīs sertifikātu veidi.

¹² Sk., piemēram, *Ada Lovelace Institute*, “What place should COVID-19 vaccine passports have in society?” (Kādu vietu sabiedrībā vajadzētu atvēlēt Covid-19 vakcinācijas pasēm?), 17.2.2021. 2. lappusē ir minēts: “*Ekspertu grupa uzskatīja, ka vakcinācijas statuss pašlaik nesniedz skaidrus vai pārliecinošus pierādījumus par risku, ko persona rada citiem vīrusa pārneses rezultātā. Bez šādiem pierādījumiem nav iespējams stabils pamats tam, lai pieņemtu uz risku balstītus lēmumus, un tāpēc jebkādas digitālas pases ieviešana šobrīd nav pamatota.*”

Līdz ar to sk. 4. lpp.: “*Digitālās pases nebūtu jāievieš tik ilgi, kamēr ir tik daudz nezināmā par Covid-19, jo īpaši par dažādu vakcīnu (un vakcinācijas režīmu) ietekmi uz pārnesi, aizsardzības ilgumu un šīs ietekmes vispārināmību.*”

Arī jāatzīmē: “*Lai gan daži uzskatīs vakcinācijas pases par veidu, kā vairot brīvību, tomēr tiem, kuriem šādu pasu nav, tas nozīmētu citiem piešķirto brīvību atteikšanu. Tāpēc būtu skaidri jāformulē pamatojums gan pašreizējo ierobežojumu atvieglošanai, kura skar dažus, gan šo ierobežojumu turpināšanai, kas skar citus.*” (3. lpp.). “*Vakcinācijas pasi, kā definēts šeit, veido trīs elementi: veselības informācija (vakcinācijas statuss, kuru apliecina, piemēram, ar sertifikātu), identitātes pārbaude (vakcinācijas pases turētāja sasaistīšana ar minēto sertifikātu) un darbību atļaušanas vai neatļaušanas apstiprinājums (pase).*” Mēs atzīmējam, ka priekšlikumā nav pietiekami definēts katrs no šiem aspektiem, kuri ir arī būtiski no datu aizsardzības viedokļa.

¹³ <https://www.europol.europa.eu/early-warning-notification-illicit-sales-of-false-negative-covid-19-test-certificates>.

Pretējā gadījumā izveidotos acīmredzama diskriminācija uz veselības datu pamata, tādējādi pārkāpjot pamattiesības.

20. EDAK un EDAU arī uzsver, ka saistībā ar digitālā zaļā sertifikāta ieviešanu jebkurā gadījumā jāparedz arī pasākumi, kuru mērķis ir identificēt un mazināt riskus, kas varētu rasties satvara izmantošanas un digitālā zaļā sertifikāta izdošanas rezultātā, tostarp iespējamo neparedzēto sekundāro lietojumu bez pienācīga, valstu līmenī ieviesta juridiskā pamata, ar kuru tiek ievērots hartas 7. un 8. pants un kurš pilnībā atbilst VDAR, kā tiks sīki izskaidrots nākamajā nodaļā.

4 VISAPVEROŠA TIESISKĀ REGULĒJUMA NEPIECIEŠAMĪBA

21. Saskaņā ar hartas 52. pantu “[v]isiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.” Atbilstīgi minētajam **būtu rūpīgi jāanalizē to pasākumu atbilstība nepieciešamības un proporcionalitātes principiem, kuri tiek ieviesti ar priekšlikumu**. Ar priekšlikumu jo īpaši būtu jāpanāk taisnīgs līdzsvars starp vispārējas nozīmes mērķiem, uz kuriem vērsts digitālais zaļais sertifikāts, un individuālajām pašnoteikšanās interesēm, kā arī jāpanāk tas, ka tiek ievērotas personu pamattiesības uz privātumu, datu aizsardzību un nediskrimināciju un citas pamatbrīvības, piemēram, pārvietošanās un uzturēšanās brīvība.
22. Komisija pamato priekšlikuma proporcionalitāti ar to, ka tas ierobežo persondatu apstrādi līdz nepieciešamajam minimumam, iekļaujot izdodamajos sertifikātos tikai ierobežotu persondatu kopumu (priekšlikuma 5. pants un pielikums), nosakot, ka sertifikātu pārbaudē iegūtos datus nevajadzētu saglabāt (9. pants), un izveidojot satvaru, kas neprasa centrālās datubāzes izveidi un uzturēšanu. Turklāt priekšlikumā ir precizēts, ka digitālajam zaļajam sertifikātam un tā uzticamības satvaram būs pagaidu raksturs, jo Komisijai ar deleģētu aktu tas būtu jāaptur, tiklīdz Covid-19 pandēmija būs beigusies (priekšlikuma 15. panta 2. punkts), un ņemot vērā to, ka no minētā brīža nebūtu pamata pieprasīt iedzīvotājiem iesniegt veselības dokumentus, kad viņi izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties.
23. EDAK un EDAU uzskata, ka, ņemot vērā priekšlikumā ierosināto pasākumu iejaukšanās raksturu, priekšlikums¹⁴ un līdz ar to EDAK un EDAU kopīgais atzinums neattiecas ne uz kādu citu iespējamu satvara un digitālā zaļā sertifikāta izmantojumu uz dalībvalstu tiesību aktu pamata, izņemot izmantojumu, ar kuru atvieglo tiesības brīvi pārvietoties starp ES dalībvalstīm.
24. Taču EDAK un EDAU uzskata, ka gadījumā, ja dalībvalstis uz savu tiesību aktu pamata tomēr censtos izmantot digitālo zaļo sertifikātu jebkādā citā iespējamā nolūkā, kas nav paredzēts, lai atvieglotu brīvu pārvietošanos starp ES dalībvalstīm, tas varētu radīt nevēlamas sekas un riskus ES pilsoņu pamattiesībām. Proti, jau tagad ir ierosināts paplašināt digitālā zaļā sertifikāta piemērošanu, izmantojot to arī citās situācijās ar nolūku atvieglot pašlaik spēkā esošos ierobežojumus, un dalībvalstis varētu plānot to ieviest kā *de facto* prasību, piemēram, lai apmeklētu veikalus, restorānus, klubus, lūgšanu namus vai sporta zāles vai izmantotu to jebkurā citā kontekstā, piemēram, nodarbinātības jomā. Jebkādai šādai citai digitālā zaļā sertifikāta un ar to saistītā satvara izmantošanai atbilstīgi valsts juridiskajam pamatam nevajadzētu juridiski vai faktiski izraisīt diskrimināciju, kuras pamatā ir tas, vai

¹⁴ Sk. priekšlikuma 37. apsvērumu.

attiecīgā persona ir (vai nav) vakcinēta vai atveseļojusies no Covid-19. Šā iemesla dēļ **EDAK un EDAU uzsver, ka jebkādam iespējamam turpmākam satvara, digitālā zaļā sertifikāta un ar to saistīto persondatu lietojumam dalībvalstu līmenī ir jāievēro hartas 7. un 8. pants un jāatbilst VDAR, tostarp VDAR 6. panta 4. punktam**¹⁵. Tas nozīmē, ka dalībvalstu tiesību aktos ir vajadzīgs pienācīgs juridiskais pamats, kurš atbilst efektivitātes, nepieciešamības un proporcionalitātes principiem un kurā ietverti stingri un konkrēti aizsardzības pasākumi, kas īstenoti pēc pienācīga ietekmes novērtējuma, lai jo īpaši nepieļautu nekādu diskriminācijas risku¹⁶ un aizliegtu saglabāt datus saistībā ar pārbaudes procesu. Turklāt EDAK un EDAU uzsver, ka šādai sistēmai jābūt integrētai visaptverošā veselības politikā. EDAK un EDAU uzskata, ka šādam, dalībvalstu tiesību aktos izveidotam juridiskajam pamatam vismaz būtu jāietver konkrēti noteikumi, kuros skaidri noteikts datu apstrādes mērogs un pakāpe, konkrētais attiecīgais mērķis, to struktūru kategorijas, kas var verificēt sertifikātu, kā arī attiecīgie aizsardzības pasākumi, kuru nolūks ir nepieļaut ļaunprātīgu izmantošanu, ņemot vērā riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām¹⁷. Kā precizējusi Eiropas Savienības Tiesa (EST), vajadzība pēc aizsardzības pasākumiem ir vēl jo lielāka gadījumos, kad persondati tiek apstrādāti automātiski un tad, ja runa ir par tādas kategorijas personas datu aizsardzību kā sensitīvi dati¹⁸.

25. Tā kā jebkādas turpmākas datu apstrādes juridiskais pamats būs atkarīgs no tā saderības ar juridisko pamatu, kas ES līmenī ir noteikts šādas datu apstrādes primārajam nolūkam, EDAK un EDAU atgādina, cik svarīgi priekšlikumā ir skaidri definēt digitālā zaļā sertifikāta nolūku(-us). Eiropas Savienības Tiesa ("EST") (virspalāta) 2014. gada 8. aprīļa spriedumā *Digital Rights Ireland* un jo īpaši tā 61. un 62. punktā norādīja: "(...) *Attiecībā uz kompetento valsts iestāžu piekļuvi datiem un to vēlāku izmantošanu Direktīvā 2006/24 nav ietverti atbilstošie materiālie un procesuālie nosacījumi. (...) 4. pantā, kurā reglamentēta šo iestāžu piekļuve saglabātajiem datiem, nav skaidri noteikts, ka šai piekļuvei attiecīgajiem datiem un to vēlākai izmantošanai ir jābūt strikti ierobežotai ar mērķi novērst un atklāt precīzi noteiktus smagus noziegumus [regulā – absolūti nepieciešamo] (...); tajā vienīgi paredzēts, ka dalībvalstis nosaka procedūras, kas jāievēro, un nosacījumus, kas jāizpilda, lai saņemtu piekļuvi saglabātajiem datiem, ievērojot nepieciešamības un samērīguma prasības.*" [izcēlums pievienots].
26. EDAK un EDAU uzskata, ka paredzētā pasākuma nolūka(-u) detalizēts apraksts ir ne tikai priekšnoteikums samērīguma pārbaudei, bet arī palīdz pierādīt atbilstību hartas 52. panta 1. punkta pirmajai prasībai, t. i., tiesību akta kvalitātei¹⁹. Šajā sakarā **mēs uzskatām, ka priekšlikumā varētu**

¹⁵ Saskaņā ar VDAR 6. panta 4. punktu ir atļauta persondatu apstrāde citā nolūkā nekā tajā, kādā dati tika vākti, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgs un samērīgs pasākums, lai aizsargātu VDAR 23. panta 1. punktā minētos mērķus.

¹⁶ EDAK un EDAU uzskata, ka dalībvalstīm jo īpaši būtu jāņem vērā diskriminācijas risks, kuru varētu izraisīt tas, ka iedzīvotājiem Eiropas Savienībā atšķirīgā mērā ir pieejamas vakcīnas un ka tiem ir atšķirīga apmēra piekļuve šīm vakcīnām, kā arī testēšanas kā vakcinācijas alternatīvas pieejamība par nelielām izmaksām u. tml.

¹⁷ Citus aizsardzības pasākumu piemērus sk. EDAK Pamatnostādnēs 10/2020 par ierobežojumiem saskaņā ar VDAR 23. pantu.

¹⁸ Eiropas Savienības Tiesas 2020. gada 6. oktobra spriedums *La Quadrature du Net* u. c., apvienotās lietas C-511/18, C-512/18 un C-520/18, ECLI:EU:C:2020:791, 132. punkts.

¹⁹ Ģenerāladvokāta Mengoci atzinumā par Nolīguma projektu starp Kanādu un Eiropas Savienību par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi, ECLI:EU:C:2016:656, 193. punkts, ir norādīts: "Saskaņā ar ECT judikatūru ar šo izteicienu tiek prasīts, lai attiecīgais pasākums būtu **pieejams un pietiekami paredzams**, proti, citiem vārdiem, **lai tajā tiktu izmantoti pietiekami skaidri noteikumi, lai pietiekamā veidā visiem norādītu, kādos apstākļos un ar kādiem nosacījumiem tas pilnvaro valsts varu izmantot pasākumus, kuri ietekmē to tiesības, kas ir aizsargātas ar ECPAK.**" (izcēlums pievienots).

labāk definēt digitālā zaļā sertifikāta nolūku un paredzēt mehānismu, ar kuru uzraudzītu to, kā dalībvalstis izmanto sertifikātu (kuru veido trīs apakšsertifikāti).

27. EDAK un EDAU uzsver, ka digitālajā zaļajā sertifikātā būs ietverta ne tikai sensitīvā informācija, kas ir redzama pašā dokumentā, bet arī sensitīva informācija, kuru varētu netieši izgūt no datiem. Šajā sakarā, piemēram, zinot vakcinācijas posmu atšķirīgās pakāpes dažādās dalībvalstīs un prioritāro secību, varētu viegli izsecināt, ka gados jaunai personai, kas ir vakcinēta (savukārt citi tajā pašā vecuma kategorijā nav vakcinēti), ir kāda iezīme, kura ir pamatojums vakcinācijai šādā agrīnā posmā, piemēram, ka personai ir imūndeficīts vai tā sirgst ar hronisku slimību²⁰.
28. Turklāt EDAK un EDAU uzskata, ka **priekšlikumā nepārprotami jāparedz tas, ka pēc pandēmijas beigām dalībvalstīm saskaņā ar priekšlikumu nav atļauta piekļuve datiem un to turpmāka izmantošana**, un jāsniedz skaidras norādes šajā sakarā (tostarp skaidra pārskatīšanas un turpināmības klauzula par satvara un digitālā zaļā sertifikāta izmantošanu, kā arī attiecībā uz to zinātniskās uzraudzības struktūru iesaisti, kuras darbojas veselības aprūpes jomā un sniedz oficiālus atzinumus saistībā ar sertifikāta(-u) izmantošanu).
29. Visbeidzot, EDAK un EDAU uzskata, ka jāgroza arī priekšlikuma 42. apsvēruma un 15. pants, lai izslēgtu jebkādu digitālā zaļā sertifikāta turpmāku izmantošanu pēc pandēmijas beigām un ierobežotu priekšlikuma darbības jomu, attiecinot to tikai uz pašreizējo Covid-19 pandēmiju un SARS-CoV-2 vīrusu. Šajā sakarībā EDAK un EDAU iebilst pret priekšlikuma 15. pantā paredzēto iespēju, saskaņā ar kuru Komisija ar deleģēto aktu var noteikt priekšlikuma turpmāku piemērošanu nākotnē, ja PVO pasludinātu, ka ir radusies starptautiska mēroga ārkārtas situācija sabiedrības veselības jomā saistībā ar SARS-CoV-2, *“tā variantu vai līdzīgu infekcijas slimību, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā”*. EDAK un EDAU uzskata, ka ir lietderīgi svītrot noteikuma pasvītrotu tekstu, lai ievērotu mērķa ierobežojuma principu un **ierobežotu priekšlikuma darbības jomu, attiecinot to tikai uz pašreizējo Covid-19 pandēmiju un uz mērķi atvieglot pašreizējā situācijā personu brīvu pārvietošanos (šis mērķis sīkāk jādefinē un jāpapildina ar aizsardzības pasākumiem, kā norādīts šajā kopīgajā atzinumā, kas gan nav izsmeljošs).**

Šajā sakarā sk. arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) 2019. gada 24. janvāra spriedumu lietā *Catt* pret Apvienoto Karalisti, tiesneša *Koskelo* piekrītošā viedokļa, kuram piekrīt tiesnesis *Felici*, 6. punkts: “Datu aizsardzības tiesību vispārējie principi, piemēram tie, saskaņā ar kuriem ir noteikts, ka apstrādājamiem datiem jābūt adekvātiem, atbilstīgiem un samērīgiem ar minēto nolūku, kļūst **maznozīmīgi un, iespējams, praktiski nebūtiski, ja pats nolūks nav jēgpilnā nozīmē definēts vai ierobežots.**” (izcēlums pievienots).

²⁰ Sk. *Cofone N. Ignacio*, “*Containment Apps: Immunity Passports and Contact Tracing Surveillance*” (Ierobežošanas lietotnes – imunitātes pases un kontaktu izsekošanas uzraudzība), 2021. gada 16. janvāris, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3767301.

5 KONKRĒTAS PIEZĪMES SAISTĪBĀ AR DATU AIZSARDZĪBU

5.1 Vispārīgas piezīmes

30. Vispirms, EDAK un EDAU uzsver, ka šis priekšlikums neatļauj – un ar to nedrīkst atļaut – nekādas centrālas persondatu datubāzes izveidi ES līmenī, aizbildinoties ar digitālā zaļā sertifikāta satvara ieviešanu.
31. **Priekšlikuma 14. apsvērumā, 5. panta 1. punktā un 6. panta 1. punktā** ir noteikts: “(...) *Dalībvalstīm sertifikāti, kas veido digitālo zaļo sertifikātu, būtu jāizdod automātiski vai pēc pieprasījuma (...)*”. Šajā sakarā EDAK un EDAU iesaka precizēt priekšlikumā to, vai digitālais zaļais sertifikāts tiks izveidots automātiski, bet izsniegts tikai pēc datu subjekta pieprasījuma, vai arī to izveidos automātiski vai tikai pēc datu subjekta pieprasījuma.
32. **Turklāt EDAK un EDAU uzskata, ka sertifikātiem noteikti vajadzētu būt pieejamiem gan digitālā, gan papīra formātā, lai nodrošinātu visu iedzīvotāju iekļaušanu.** Šajā sakarā mēs iesakām pastiprināt formulējumu priekšlikuma 14. apsvērumā un 3. panta 2. punktā.
33. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, ka **priekšlikuma 15. apsvērumā** ir skaidri atzīts, ka atbilstība ES datu aizsardzības tiesību aktiem ir svarīga, lai nodrošinātu trīs ierosināto sertifikātu veidu (t. i., vakcinācijas sertifikāta, testēšanas sertifikāta un pārslimošanas sertifikāta) akceptēšanu pārrobežu mērogā. Turklāt priekšlikuma 38. apsvērumā ir noteikts, ka “[s]askaņā ar persondatu minimizēšanas principu sertifikātos būtu jāiekļauj tikai tie persondati, kas vajadzīgi, lai atvieglotu tiesību uz brīvu pārvietošanas Savienībā izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā”.
34. EDAK un EDAU atzīst, ka **priekšlikuma 37. apsvērumā** VDAR 6. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 9. panta 2. punkta g) apakšpunkts ir paredzēts kā juridiskais pamats persondatu apstrādei un sadarbbspējīgo sertifikātu izdošanai un verificācijai. Šajā sakarā EDAK un EDAU iesaka iekļaut arī priekšlikuma galvenajā tekstā, tostarp 1. panta otrajā daļā un 8. panta 2. punkta b) apakšpunktā, iepriekš minēto juridisko pamatu vai arī atsauci uz atbilstību VDAR.
35. **Saskaņā ar priekšlikuma 39. apsvērumu** “[š]īs regulas vajadzībām persondatus var nosūtīt/ar tiem apmainīties pāri robežām vienīgi nolūkā iegūt informāciju, kas vajadzīga, lai apstiprinātu un verificētu sertifikāta turētāja vakcinācijas, testēšanas vai pārslimošanas statusu”. EDAK un EDAU norāda, ka attiecībā uz sadarbbspēju būtu sīkāk jāprecizē termins “persondati”, jo īpaši saskaņojot to šajā sakarā ar e-veselības tīkla vadlīnijām. Saskaņā ar principu par datu aizsardzību pēc noklusējuma izmanto verificācijas metodes, kas neprasa persondatu nosūtīšanu, ja tas ir tehniski iespējams.
36. EDAK un EDAU norāda, ka **priekšlikuma 47. apsvērumā** ir jāpielāgo, lai atspoguļotu Komisijas lūgumu rīkot kopīgu apspriešanos ar EDAU un EDAK saskaņā ar EUDPR 42. panta 2. punktu.
37. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, **priekšlikuma 3. panta 3. punkts** paredz iespēju iedzīvotājiem bez maksas iegūt sertifikātus, kā arī jaunus sertifikātus, ja digitālajā zaļajā sertifikātā ietvertie persondati nav vai vairs nav precīzi vai atjaunināti vai sertifikāts tā turētājam vairs nav pieejams. EDAK un EDAU iesaka precizēt šajā noteikumā to, ka sertifikātu, kā arī tā grozīto redakciju izdod **pēc datu subjekta pieprasījuma**.
38. Visbeidzot, EDAK un EDAU norāda, ka **priekšlikuma 2. panta 6. punktā** ietvertajā “sadarbspējas” papildu definīcija nav pietiekami skaidra, jo digitālo zaļo sertifikātu pamatā ir eIDAS noteikumi un darbs, kas programmas ISA² (agrāk – programmu IDABC un ISA) ietvaros ir veikts Eiropas sadarbības satvara jomā.

5.2 Persondatu kategorijas

39. EDAK un EDAU norāda, ka I pielikumā ir izklāstītas to persondatu kategorijas un datu lauki, kas apstrādājami digitālā zaļā sertifikāta satvarā. Šajā sakarā **mēs uzskatām, ka priekšlikumā nav skaidri noteikts pamatojums nepieciešamībai pēc šādiem konkrētiem datu laukiem.** Turklāt EDAK un EDAU uzskata, ka būtu jāsniedz sīkāks skaidrojums par to, vai visas I pielikumā minēto persondatu kategorijas arī jāiekļauj gan digitālo, gan papīra sertifikātu kvadrātkodā (QR kodā). Ar pieeju, kas atšķirīgā apmērā atbalsta visaptverošas datu kopas un QR kodus, var uzlabot datu minimizēšanu dažādos izmantošanas gadījumos. Turklāt attiecībā uz digitālā zaļā sertifikāta efektivitāti mēs atzīmējam, ka nav norādīts katra "sertifikāta" derīguma termiņa "beigu datums" (izņemot "pārslimošanas sertifikāta" gadījumā). Šis pēdējais minētais aspekts no datu aizsardzības viedokļa ir saistīts ar to, ka nav precizēti datu saglabāšanas periodi.
40. Ņemot vērā šos apsvērumus un, konkrētāk, attiecībā uz vakcinācijas sertifikātu – EDAK un EDAU uzskata, ka priekšlikuma apsvērumos būtu jāsniedz papildu pamatojums tam, kādēļ tādi datu lauki kā vakcīna (zāles), vakcīnas tirdzniecības atļaujas turētājs vai ražotājs un numurs pēc kārtas vakcināciju/devu sērijā ir jāiekļauj sertifikātā, lai atvieglotu tiesību uz brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā. Turklāt mēs norādām, ka saskaņošanas trūkums priekšlikumā varētu kavēt paredzētā mērķa sasniegšanu, proti, atvieglot ES iedzīvotājiem izmantot tiesības uz brīvu pārvietošanos.
41. Papildus tam EDAK un EDAU norāda, ka saskaņā ar priekšlikuma 5. panta 2. punktu, 6. panta 2. punktu, 7. panta 1. punktu un 7. panta 2. punktu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, pievienojot, grozot vai dzēšot trīs veidu sertifikātos ietvertos persondatu kategoriju datu laukus. Jebkādas izmaiņas datu laukos varētu padarīt par spēkā neesošu ietekmes novērtējumu, kā rezultātā būtu atkārtoti jāveic riska izvērtējums. Šajā sakarā **EDAK un EDAU uzskata, ka, pieņemot deleģētos aktus, būtu jāpievieno tikai detalizētāki datu lauki (datu apakškategorijas), uz kuriem attiecas jau noteiktās datu kategorijas.** Ja tiek ierosināti šādi deleģētie akti, būtu jāapspriežas ar EDAU (un vajadzības gadījumā ar EDAK).
42. Visbeidzot, kā jau minēts priekšlikuma mērķa ierobežojuma kontekstā, EDAK un EDAU arī norāda, ka saskaņā ar pielikuma 3. punkta c) apakšpunktu sertifikātā ir ietverts datu lauks "slimība vai ierosinātājs, no kura persona ir atguvusies". Šajā sakarā **EDAK un EDAU uzskata, ka, ņemot vērā priekšlikuma projekta tvērumu un ar Covid-19 saistīto situāciju, ar ko mēs patlaban saskaramies, slimība vai ierosinātājs, no kura persona ir atguvusies, būtu jāattiecina tikai uz Covid-19, ieskaitot tā variantus.**

5.3 Atbilstīgu tehnisku un organizatorisku privātuma un drošības pasākumu pieņemšana saistībā ar priekšlikumu

43. EDAK un EDAU norāda, ka, neraugoties uz to persondatu sensitīvo raksturu, kuri tiks ietverti digitālajā zaļajā sertifikātā, saskaņā ar priekšlikumu ir paredzēts, ka Komisija ar īstenošanas aktu pieņem lēmumu (priekšlikuma 8. pants) par privātuma un drošības pasākumiem un prasībām, kas būtu jāievēro ar digitālo zaļo sertifikātu.
44. EDAK un EDAU uzskata, ka **priekšlikumā būtu jānosaka, ka datu pārziņi un apstrādātāji veic atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus,** lai saskaņā ar VDAR 32. pantu nodrošinātu tādu drošības līmeni, kas atbilst datu apstrādes riskam. Saistībā ar šiem pasākumiem būtu jāapsver, piemēram, iespēja izstrādāt procedūras, ar kurām regulāri pārbauda, novērtē un izvērtē pieņemto privātuma un drošības pasākumu efektivitāti. Mēs atzīmējam, ka šie pasākumi ir paredzēti tam, lai

nepieciešamos aizsardzības pasākumus iestrādātu datu apstrādē ar mērķi aizsargāt datu subjektu tiesības. **Obligātos pasākumus varētu sīkāk precizēt ar īstenošanas aktiem**, kurus Komisija pieņem saskaņā ar priekšlikuma 8. pantu.

45. EDAK un EDAU atgādina, ka atbilstīgi tehniski un organizatoriski privātuma un drošības pasākumi, kas minēti iepriekš, būtu jāpieņem gan brīdī, kad tiek noteikti datu apstrādes līdzekļi, gan pašas datu apstrādes laikā saskaņā ar VDAR 25. pantā paredzētajiem principiem “integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzību pēc noklusējuma”.
46. Attiecībā uz iespēju, saskaņā ar kuru Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredzētas ierosināto sertifikātu veidu papildu tehniskās specifikācijas, EDAK un EDAU atgādina par Komisijas pienākumu apspriesties ar EDAU un (vajadzības gadījumā) ar EDAK saskaņā ar EUDPR 42. pantu.
47. Visbeidzot, lai nodrošinātu saskaņotību ar VDAR formulējumu, un ņemot vērā to, ka cik svarīgi ir pieņemt atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus saistībā ar priekšlikumu, EDAK un EDAU arī iesaka pievienot 8. panta virsrakstā formulējumu “un tehniskie un organizatoriskie pasākumi”.

5.4 Datu pārziņu un datu apstrādātāju identifikācija

48. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, ka priekšlikums nodrošina kaut kādu sākuma punktu attiecībā uz datu pārziņa un datu apstrādātāja funkcijām digitālā zaļā sertifikāta satvara kontekstā. Šajā sakarā mēs atzīmējam, ka atbilstīgi priekšlikuma 9. panta 4. punktam **iestādes, kas ir atbildīgas** par 3. pantā minētā digitālā zaļā sertifikāta **izdošanu, uzskata par datu pārziņiem** VDAR 4. panta 7. punkta nozīmē. Turklāt priekšlikuma 8. panta g) punktā ir paredzēts, ka Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros ietvertas tehniskās specifikācijas un noteikumi par to, kā sadalīt pienākumus starp datu pārziņiem un datu apstrādātājiem.
49. Ņemot vērā to nozīmīgumu, kāds digitālajam zaļajam sertifikātam ir saistībā ar brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanu, un ņemot vērā sertifikāta iespējamo izmantošanu vairākās dalībvalstīs (piemēram, ceļojot caur dažādām dalībvalstīm), **EDAK un EDAU iesaka precizēt priekšlikumā to, ka publicē sarakstu ar visām struktūrām, ko minētajā dalībvalstī paredzēts izmantot kā datu pārziņus, apstrādātājus un saņēmējus** (kuras nav iestādes, kas atbild par sertifikātu izdošanu un ir uzskaitītas priekšlikuma 9. panta 4. punktā). Tādējādi ES iedzīvotāji, kas izmanto digitālo zaļo sertifikātu, varēs zināt, kurā struktūrā viņi var vērsties, lai īstenotu savas datu aizsardzības tiesības saskaņā ar VDAR, tostarp jo īpaši tiesības saņemt pārredzamu informāciju par to, kā var tikt īstenotas datu subjekta tiesības attiecībā uz persondatu apstrādi.
50. Visbeidzot, EDAK un EDAU iesaka precizēt **priekšlikumā to, kāda loma ir Komisijai datu aizsardzības tiesību aktu nozīmē saistībā ar uzticamības satvaru, ar kuru tiek garantēta sertifikātu sadarbība.**

5.5 Pārredzamība un datu subjekta tiesības

51. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē priekšlikuma 3. panta 2. punktu, kurā precizēts, ka “[s]ertifikātos iekļauto informāciju norāda arī cilvēklasāmā formātā”. Ņemot vērā izmantoto datu sensitivitāti, EDAK un EDAU iesaka Komisijai nodrošināt to, ka procesu pārredzamība ir skaidri izklāstīta, lai iedzīvotāji varētu īstenot savas datu aizsardzības tiesības.
52. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē priekšlikuma 3. panta 3. punktu, kurā noteikts, ka “[s]ertifikāta turētājs ir tiesīgs pieprasīt jauna sertifikāta izsniegšanu, ja sertifikātā ietvertie persondati nav vai vairs nav precīzi vai atjaunināti (...)”, jo tas atbilst VDAR 5. panta 1. punkta d) apakšpunktam un 16. pantam.

5.6 Datu glabāšana

53. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē priekšlikuma 40. apsvērumu, kurā noteikts, ka “[š]ī regula **nerada juridisko pamatu saglabāt persondatus**, kurus galamērķa dalībvalsts vai pasažieru pārrobežu pārvadājumu pakalpojumu sniedzēji **ieguvuši no sertifikāta**, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem vajadzīgs dažu sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošanai Covid-19 pandēmijas laikā”, un priekšlikuma 9. panta 3. punktu, kurā skaidri noteikts, ka “[p]ersondatus, ko apstrādā, lai izsniegtu 3. pantā minētos sertifikātus, arī lai izdotu jaunu sertifikātu, neglabā ilgāk, kā tas vajadzīgs šim nolūkam, un nekādā gadījumā ne ilgāk kā uz laiku, kurā sertifikātus var izmantot, lai īstenotu tiesības brīvi pārvietoties”, jo tie abi atbilst datu glabāšanas ierobežojuma principam, kas paredzēts VDAR.
54. EDAK un EDAU atgādina, ka gadījumā, ja izdevējas iestādes glabā persondatus, būtu jāievēro VDAR 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteiktie principi un, ja iespējams, skaidri jānosaka konkrēti datu glabāšanas laikposmi. Ja tas nav iespējams, tad vismaz būtu jāprecizē konkrēti kritēriji, kurus izmanto šāda glabāšanas laikposma noteikšanai. EDAK un EDAU uzskata, ka dalībvalstīs noteiktajam glabāšanas laikposmam jebkurā gadījumā nevajadzētu sniegties tālāk par Covid-19 pandēmijas beigām, kas atbilst priekšlikuma 15. panta 2. punktam.

5.7 Datu nosūtīšana starptautiskā mērogā

55. EDAK un EDAU norāda, ka saskaņā ar priekšlikuma 39. apsvērumu “(...) persondatus var nosūtīt/ar tiem apmainīties pāri robežām vienīgi nolūkā iegūt informāciju, kas vajadzīga, lai apstiprinātu un verificētu sertifikāta turētāja vakcinācijas, testēšanas vai pārslimošanas statusu (...)”. Turklāt priekšlikuma 4. panta 2. punktā ir noteikts, ka “[u]zticamības satvars pēc iespējas nodrošina sadarbību ar starptautiskā līmenī izveidotām tehnoloģiskām sistēmām.” Pamatojoties uz šo formulējumu, EDAK un EDAU saprot, ka priekšlikums pavērtu iespēju potenciālai persondatu nosūtīšanai starptautiskā mērogā, darot to konkrētās situācijās, kad tiek īstenots digitālais zaļais sertifikāts. EDAK un EDAU uzskata, ka šāda nosūtīšana starptautiskā mērogā varētu radīt papildu risku persondatu apstrādei, jo trešās valstis varētu vēlreiz izmantot datus, ar kuriem notikusi apmaiņa digitālā zaļā sertifikāta satvarā. Tādēļ **EDAK un EDAU iesaka skaidri precizēt to, vai un kādos apstākļos ir sagaidāma persondatu nosūtīšana starptautiskā mērogā**, un iekļaut tiesību aktos aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu, ka trešās valstis apstrādā persondatus, ar kuriem notikusi apmaiņa, tikai priekšlikumā norādītajos nolūkos.

Briselē, 2021. gada 31. martā

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —

priekšsēdētāja

(Andrea Jelinek)

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja vārdā —

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

(Wojciech Wiewiórowski)